

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoZm/4/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113209301
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8113209301.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Romana Tótha a JUDr. Mareka Košča v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: K. S., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXX, o zaplatenie zmenkového úroku, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 21CbZm/78/2013-37 zo dňa 20.10.2015, takto

rozhodol:

Pripúšťa späťvzatie žaloby v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 416,- eur od 13.2.2010 do 15.2.2011, zo sumy 346,- od 16.2.2011 do 16.10.2011, zo sumy 296,- eur od 17.10.2011 do 14.11.2011, zo sumy 196,- eur do 15.11.2011 do 7.12.2011 a zo sumy 96,- eur od 8.12.2011 do 11.4.2012, v tej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a konanie zastavuje.

V zostávajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Stranám nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1) Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol, že:

„Žalobu zamietá.

Žalovanej náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva.“

2) V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca podal dňa 28.3.2013 na tamajšom súde návrh na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 8614/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ktorým sa domáhal voči žalovanej zaplatenia zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne a zmenkového úroku vo výške 6 % denne zo zmenkových súm presne špecifikovaných v odôvodnení rozsudku. Okrem toho žiadal priznať aj zmenkovú odmenu vo výške 1,39 eur. Žalobca uviedol, že je ako indosatár nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 28.4.2009 na zmenkovú sumu 416,- eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 13.2.2010. Indosovaná zmenka je podľa žalobcu vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

3) Na základe vykonaného dokazovania prvoinštančný súd zistil skutkový stav, podľa ktorého žalovaná uzavrela dňa 28.4.2009 s obchodnou spoločnosťou Pohotovosť s.r.o. zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 200,- eur s tým, že žalovaná sa zaviazala zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 196,- eur, celkovo zaplatiť čiastku 396,- eur v 12 mesačných splátkach po 33,- eur, počnúc dňom 15.5.2009 na účet veriteľa špecifikovaný vo

Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru. V spodnej časti tejto formulárovej zmluvy, ktorá podľa názvu bola uzavretá v zmysle § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, žalovaná vyhlásila, že sa oboznámila a súhlasí s obsahom zmluvy o úvere, ako aj s obsahom plných mocí v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca predložil originál zmenky, ktorú vystavila žalovaná dňa 18.12.2008 na zmenkovú sumu 416,- eur, pričom sa zaviazala aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 13.2..2010. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Podľa originálu predloženej zmenky, táto v ľavom dolnom rohu obsahovala údaj číslo zmluvy: XXXXXXXX a za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa, a to spoločnosti Pohotovosť, s.r.o. Žalovaná ako vystaviteľ zmenky doposiaľ zaplatila sumu 570,- eur, a to na zmenkovú sumu 416,- eur a na úroky sumu 154,- eur.

4) Konštatoval, že predmetom návrhu na začatie konania v danom prípade sú nároky zo zmenky uplatňované za podmienok uvedených v Nariadení. Nie je preto možné v tejto súvislosti aplikovať ust. § 175 O.s.p. o zmenkovom platobnom rozkaze. Nie je však možné ani to, aby súd rozhodujúci o podanom návrhu, posudzoval uplatnené nároky zo zmenky v rozpore s ustanoveniami upravenými v Zákone zmenkovom a šekovom č. 191/1950 Zb. To platí aj v prípade, keď vystaveniu zmenky predchádza spotrebiteľská zmluva. Zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa určité osoby (zmenkoví dlžníci) zaväzujú majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase vyplývajúcom z listiny čiastku zmenkou určenú s tým, že ide o záväzky priame, bezpodmienečné, nesporné a abstraktné. Abstraktnosť zmenky sa prejavuje tým, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, len na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Jedná sa o platobný záväzok, ktorý nie je viazaný na iné vzťahy, ktoré inak medzi vystaviteľom a remitentom vo vlastnej zmenke nepochybne existujú. Aj keby dôvod vzniku zmenky bol na nej priamo vyznačený, nemá to nijaký vplyv na existenciu zmenkových záväzkov. V preskúmvanej veci Dohoda o zmenkovom vyplňovacom práve tvorí súčasť Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, a teda aj súčasť Zmluvy o úvere č. 8630653 zo dňa 28.4. 2009. Išlo o dôsledok toho, že toho istého dňa bola vyplnená a žalobkyňou podpísaná zmenka, ktorá neobsahovala zmenkovú sumu, ani dátum úročenia tejto zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa v čl. 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas po štyri po sebe idúce splátky, poprípade uhradí len časť splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatným celý dlh. Predmetom vyplňovacieho práva nebola výška zmenkového úroku 0,25 % denne, ktorá už v tom čase bola vypísaná na zmenke a ktorú žalovaná ako takú ako vystaviteľ zmenky podpísala. Úročenie sa môže začať najskôr dňom vystavenia zmenky. Vystaviteľom zmenky môže byť určený aj neskorší deň, ako napríklad deň, ktorým sa dlžník dostal do omeškania podľa bodu 4 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru so zaplatením dlhu v preskúmvanej veci. Jedná sa v podstate o deň, keď dôjde k zosplateniu úveru pri použití terminológie uvedenej v § 560 Obchodného zákonníka. V preskúmvanej veci sa jedná o deň 29.4.2010. Takto určený úrok stanovený doložkou na zmenke je právne prípustný len do splatnosti zmenky, t. j. do dňa predloženia vistazmenky na platenie dlžníkovi. Počnúc dňom splatnosti vznikajú majiteľovi zmenky priamo zo zákona nové postihové práva podľa čl. I. § 48 Zákona zmenkového a šekového, vrátane práva na 6 % úrok. Pokiaľ by úrok stanovený podľa čl. I. § 5 mohol byť v zmenke určený až do zaplatenia zmenkovej sumy, boli by zmenky fixné a datazmenky výrazne znevýhodnené, keďže u nich po splatnosti zmenky vzniká nárok v rozsahu čl. I. § 48 Zákona zmenkového a šekového len na postihový 6 % úrok. Deň splatnosti vistazmenky nie je na nej uvedený. V preskúmvanej veci nie je zo spisu jednoznačne zistiteľné, kedy sa zmenka stala splatnou, t.j. kedy bola predložená na platenie. Len z podaného návrhu na začatie konania možno vyvodiť, že splatnosť zmenky nastala pravdepodobne ku dňu 29.4.2010, od ktorého si žalobca požaduje zákonný 6 % úrok. Majiteľ vyplnenej zmenky vie z nej zistiť, že má právo na dohodnutý úrok od 13.2.2010 a že mu tento úrok patrí do dňa splatnosti zmenky, t.j. do dňa jej predloženia na zaplatenie dlžníkovi, v danom prípade do 29.4.2010. Zo zmenky nevyplýva právo majiteľa zmenky na dohodnutý úrok za dobu od splatnosti zmenky (29.4.2010) až do zaplatenia. Právnym dôsledkom takto vystaveného dohodnutého zmenkového úroku je, že z takejto zmenky nevzniká jej majiteľovi po dni splatnosti zmenky (29.4.2010) okrem zákonného 6 % postihového úroku ročne nárok aj na dohodnutý úrok. Takýto dohodnutý úrok by z hľadiska svojho účelu mal blízko k úroku z omeškania (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka) či k zmluvnej pokute (§ 300 až § 301 Obchodného zákonníka a § 544 až § 550 Občianskeho zákonníka).

5) Preskúmať platnosť písomnej Dohody o vyplňovacom práve či správnosť výšky dohodnutého zmenkového úroku uvedenej už pri vystavení zmenky, je možné len na základe námietky (či inak prejavenej včasnej formy nesúhlasu) dlžníka. Súd je však oprávnený ex offio prihliadať na to, že zmenkový úrok (v danom prípade 0,25 % denne) bol dojednaný len do splatnosti zmenky, a teda nie až do zaplatenia zmenkovej sumy, ako si to uplatňuje žalobca v preskúmvanej veci. Každému dlžníkovi či vystaviteľovi vistazmenky, v ktorej bol doplňovaný dátum splatnosti dojednaného zmenkového úroku, musí byť pri jej predložení na platenie zrejmé, že takto dojednaný úrok patrí majiteľovi zmenky len za čas do splatnosti zmenky. Preto aj v preskúmvanej veci zo zmenky nevyplýva, že by sa zmenkový úrok mal platiť až do zaplatenia zmenkovej sumy. Vychádzajúc z doposiaľ vykonaného dokazovania by žalobcovi ako majiteľovi zmenky mal patriť dohodnutý zmenkový úrok 0,25 % denne len za obdobie od 13.2.2010 do 29.4.2010. Žalobca má teda voči žalovanej nárok na zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 416 eur len za obdobie od 13.2.2010 do 29.4.2010, čo v skapitalizovanej forme predstavuje sumu 79,04 eura. Žalobca sa teda čiastočne domáha zaplatenia niečoho, čo nevyplýva zo zmenky a čo nie je postihovým právom podľa čl. I. § 48 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového. Uplatňovanie tohto ďalšieho nároku za obdobie po 29.4.2010 žalobca právne a skutkovo nezdôvodnil.

6) Vychádzajúc z vykonaného dokazovania žalobcovi ako majiteľovi zmenky patri voči žalovanému aj nárok na zaplatenie zákonného 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy, a to zo zmenkovej sumy 416 eur od 29.4.2010 do 15.2.2011, zo zmenkovej sumy 346 eur od 16.2.2011 do 16.10.2011, zo zmenkovej sumy 296 eur od 17.10.2011 do 14.11.2011, zo zmenkovej sumy 196 eur od 15.11.2011 do 7.12.2011, zo zmenkovej sumy 96 eur od 8.12.2011 do 11.4.2012, čo v skapitalizovanej forme predstavuje sumu 38,09 eura, ako aj nárok na zaplatenie zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,39 eura. Žalobcovi teda voči žalovanej vznikol titulom dohodnutého úroku, titulom zákonného úroku a titulom zmenkovej odmeny nárok na zaplatenie sumy v celkovej výške 118,52 eura. Podľa vyjadrenia samotného žalobcu, žalovaná už (pred podaním žaloby) na úroky uhradila sumu 154 eur, teda viac ako sú oprávnené nároky žalobcu, súd preto žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

7) O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaná mala v danej právnej veci plný úspech, keďže jej však v tomto konaní žiadne preukázateľne trovy nevznikli, vyslovil súd, že žalovanej náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznáva.

8) Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť, návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovieť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Ako dôvod uviedol, že dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdných účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. V prípade postupu podľa § 120 ods. 1 O.s.p. je nevyhnutné, aby súd takýto postup riadne uviedol a zdôvodnil, prečo takto postupoval, aké dôkazy vykonal aj bez návrhov sporových strán, nakoľko súd takýmto postupom prelomil základné zásady a princípy súdneho konania, ktorými sú zásada dispozíčnosti a princíp kontradiktórnosti konania. Okresný súd Prešov v napadnutom rozhodnutí neuvádza, na základe ktorej zo strán vykonal dokazovanie „listinnými dokladmi“, alebo či tieto dôkazy vykonal na základe vlastného uváženia. Ďalej súd neuvádza, akým postupom si zabezpečil dôkazy, ktoré vykonal. V danom konaní svoj postup súd vôbec nezdôvodnil a na základe týchto skutočností má žalobca za to, že rozhodnutie je nepreskúmateľné. Žalobca predložil súdu ako dôkaz svojich nárokov platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Zb., dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného nebolo žiadnych námietok, a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonávanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke. Ak tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej v Nariadení. Súd samotný nie je legitimizovaný na to, aby postupom podľa § 120 ods. 1 veta prvá in fine O.s.p. vznášal námietky voči zmenke za odporcu. Ak tak súd učinil, ide o porušenie princípu kontradiktórnosti súdneho konania a rovnosti účastníkov konania. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhov odporcu a bez legitímneho podnetu na ťarchu navrhovateľa vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter odporcu ako spotrebiteľa. Odporca sa tejto obrany nedovoľával, uplatnenú pohľadávku nerozporovala a svojím konaním ju prakticky uznal. Súd iniciatívne rozširoval okruh dokazovaných skutočností v tom smere, aby získal pre neho dostatočný

podklad pre zamietnutie návrhu na uplatnenie pohľadávky. Uvedené správanie súdu je neprijateľné v právnom štáte, predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských a základných slobôd. Prvostupňový súd navyše pri vydávaní rozhodnutia vychádzal, z podľa neho, nesporných skutočností. Súd za nesporné považoval to, že žalovaný so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. uzatvorili zmluvu o úvere, ďalej, že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania, je zabezpečovacou zmenkou, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Súdom uvádzané údajne nesporné skutočnosti neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Súd tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Žalovaný, ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nevyjadrili, preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Zdôraznil, že predmetom konania je výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Súd predovšetkým ignoroval § 17 ZŠZ, z ktorého vyplýva, že žalovaný vo všeobecnosti nie je oprávnená vznášať tzv. kauzálne námietky voči novému majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jej vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť odporca, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR spisovej značky 5 Obo/3/2008 zo dňa 22.10.2008. Je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči navrhovateľovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovaného a predovšetkým odporca v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu prevzal súd a suploval aktivitu odporcu. V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením § 5 ods.1 O.s.p., porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.8.2002 sp. zn. 25Cdo/1839/2000, kde pri rozhodovaní vychádzal z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná aj v tomto konaní. Samotný zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťa, aby na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia. Z uvedeného vyplýva, že prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blankozmenky s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňovacom práve. Vyplýva to z formulácie § 4 ods. 6 zákona a spojenia „v čase vyplnenia“ zo slov „vyplnenú veriteľom“, z ktorej je zrejmé, že zákonodarca pripúšťa, že zmenky budú vyplňované dodatočne po vystavení, pretože inak by použil spojenie „v čase vystavenia“, resp. by vylúčil vyplňovanie zo strany veriteľa. Z uvedeného vyplýva, že dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemôže byť ani neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava explicitne pripúšťa používanie blankozmieniek. Tvrdí, že súd pri svojom odôvodnení vychádza len zo zaužitej praxe súdu v iných právne a skutkovo obdobných veciach. Týmto konaním nepochybne došlo k porušeniu základného práva na spravodlivý súdny proces, ako aj k odňatiu možnosti konať pred súdom. Žalobca je majiteľom zmenky, na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je bez väd, ktoré by ju činili neplatnou, teda ide o platnú zmenku. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Sb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Vyššie uvedené závery potvrdzuje uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 5.9.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu. V ďalšom odkázal na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013.

9) Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

10) V priebehu odvolacieho konania doručil žalobca prvoinštančnému súdu dňa 23.12.2015 čiastočné späťvzatie podaného návrhu, v ktorom uviedol, že: „berie svoj návrh na začatie konania čiastočne späť a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne, čím si uplatňuje v tomto konaní len zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne. Teda žalobca viac neuplatňuje zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, ale žiada súd priznať zmenkový úrok len v časti 0,06 % denne.“

11) Podľa ustanovenia § 370 CSP, ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd

späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

12) V danom prípade došlo k čiastočnému späťvzatiu návrhu (žaloby) žalobcom a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške vo výške 0,25 % denne s tým, že po tomto čiastočnom späťvzatií žaloby si žalobca uplatňuje v tomto konaní len zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne.

13) Z došlého podania je zrejmé, že k čiastočnému späťvzatiu návrhu (žaloby) došlo skutočne žalobcom a z jeho obsahu plynie, že ide o späťvzatie návrhu (žaloby) v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne. Preto odvolací súd v zmysle ustanovenia § 370 CSP pripustil späťvzatie žaloby v časti týkajúcej sa uplatňovaného zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne z jednotlivých zmenkových istín, v tej časti zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a konanie zastavil.

14) Následne odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v ostávajúcej časti bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP).

15) Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote termín verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke súdov SR (§ 378 ods.2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Odvolací súd mal na zreteli i to, že v súlade s článkom 17 ods. 1 Nariadenia, Slovenská republika informovala Komisiu o tom, že na základe procesného práva Slovenskej republiky, bude možné v súlade s článkom 17 Nariadenia, podať opravný prostriedok „odvolanie“ (§ 355 a nasl. CSP) na „krajské súdy“. V odvolacom konaní začatom podaným odvolaním podľa článku 17 Nariadenia rozhoduje odvolací súd Slovenskej republiky podľa procesného práva Slovenskej republiky (článok 19 Nariadenia).

16) Po takomto prieskume napadnutého rozhodnutia dospel odvolací súd k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu či zrušenie napadnutého rozsudku. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne. Prvoinštančný súd pre účely rozhodnutia o podanom návrhu vykonal potrebné dôkazy, z nich vyvodil správne skutkové závery a vec napokon aj správne právne posúdil. Dôvody napadnutého rozhodnutia dávajú odpoveď na pre vec rozhodujúce skutkové otázky i na právne posúdenie nárokov. Odvolací súd je toho názoru, že spíňa v celom rozsahu náležitosti dané ustanovenia § 220 CSP a v podstate dáva odpoveď i na v odvolaní uplatnené odvolacie dôvody.

17) Podľa § 387 ods.1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

18) Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19) Rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, odvolací súd sa s ním v celom rozsahu stotožňuje a na správne zdôvodnenie aj v celom rozsahu odkazuje.

20) V súvislosti s uplatnenými odvolacími námietkami odvolací súd snáď môže uviesť len nasledovné.

21) Predmetom odvolacím súdom preskúmaného rozhodnutia je nárok zo zmenky uplatnený žalobcom na základe uvedeného Nariadenia EP a Rady (ES) č. 861/2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Cieľom prijatia Nariadenia bolo zjednodušenie a zrýchlenie cezhraničného konania v spotrebiteľských a obchodných veciach s nízkou hodnotou sporu (bod 4 Preambuly Nariadenia). Cieľom takéhoto konania by malo byť zjednodušenie prístupu k spravodlivosti. Narušenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu pre nerovnováhu vo fungovaní procesnoprávných prostriedkov poskytovaných veriteľom v rôznych členských štátoch, vedie k potrebe prijatia právnych

predpisov Spoločenstva zaručujúcich rovnaké podmienky pre veriteľov a dlžníkov celej Európskej únii (bod 7 Preambuly Nariadenia). V záujme uľahčenia uznávania a vykonávania rozsudku by sa mal rozsudok vydaný v jednom členskom štáte v európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu uznať a byť vykonateľný v inom členskom štáte bez potreby doložky vykonateľnosti a bez akejkoľvek možnosti namietať proti jeho uznaniu (bod 30 Preambuly Nariadenia). Je možné čiastočne s odvolateľom súhlasiť, že konanie podľa uvedeného Nariadenia má v zásade písomnú povahu (viď čl.5 ods.1, čl. 8, čl. 9 ods.1 Nariadenia). Pokiaľ sa však potreba ústneho pojednávania ukáže ako potrebná (nutná), alebo ak o to požiada niektorá zo strán, súd by mal nariadiť vo veci pojednávanie. Nutným je nariadiť ústne pojednávanie najmä vo veciach skutkovo a právne zložitých, v ktorých súd považuje za potrebné vec s účastníkmi prejednať za ich prítomnosti. Odvolací súd je toho názoru, že ak v predmetnej veci prvostupňový súd sám i bez procesnej iniciatívy účastníkov realizoval ex offo prieskum uplatnených zmenkových nárokov aj z pohľadu samotnej kauzy, ktorá predchádzala vystaveniu zmenky, a poskytol priestor účastníkovi konania, aby sa k týmto dôkazom vyjadrili na pojednávaní, nekonal v rozpore s Nariadením ani v rozpore s vnútroštátnym procesným právom.

22) Opodstatnenosť ex offo prieskumu uplatnených zmenkových nárokov, založeného na poskytnutí ochrany spotrebiteľovi bola jasným, zrozumiteľným a najmä presvedčivým zdôvodnením napadnutého rozhodnutia vysvetlená a nemožno označiť za dôvodnú odvoláciu námietku o porušovaní rovnosti procesných strán v konaní.

23) To, že sa pri takomto postupe súd nedopustil procesného či hmotnoprávneho pochybenia podporujú aj aktuálne závery zo zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR prijatého na zasadnutí dňa 20.10.2015, podľa ktorého

„ I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

a) pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

b) pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

24) K tomuto odvolací súd tomu dodáva, že z vykonaného dokazovania je evidentné, že predmetná zmenka bola vystavená ako zabezpečovacia zmenka plnenia z úverovej spotrebiteľskej zmluvy. Svedčí o tom rovnaké číslo zmluvy i rovnaké číslo zmluvy uvedené na zmenke. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje znenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, podľa ktorého platí, že v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa, alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Z uvedeného textu teda vyplýva, že predmetná zmenka mohla byť vyplnená len v súlade so znením tohto ustanovenia, k čomu však nedošlo, pretože zmenková suma presahuje výšku maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

25) V súvislosti s odvolacími námietkami považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť aj to, že súd i pri rešpekte k špecifickej a prísne formálnej povahe inštitútu zmenky je vždy povinný prihliadnuť k okolnostiam konkrétnej veci. V prípade spotrebiteľov súd nesmie prehliadnuť ich špecifické záujmy a postavenie. Pri svojej rozhodovacej činnosti musí súd hľadať také interpretačné a aplikačné východiská, ktoré zabránia zneužívaniu práv v dôsledku aplikácie zmenkového inštitútu neprimerane v neprospech niektorého z účastníkov zmenkového vzťahu.

26) V tomto smere odvolací súd odkazuje na judikované závery vyplývajúce z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, podľa ktorých sú súdy povinné aj bez návrhu posúdiť nekalý charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky, aby sa skutočne dosiahol sledovaný zmysel a cieľ čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS. Tu možno spomenúť napr. rozhodnutie vo veci Mostaza Claro C-168/05, Godart C-429/05 alebo Oceano Gruppy Editorial C-240/98 až C-244/08. Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovuje: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú Smernica 93/13/EHS zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (viď napr. v rozsudku C 76/10 čl. 50). V súvislosti s rozsudkom na základe uznania treba spomenúť aj rozhodnutie COFIDIS C-473/00, v ktorom súd rozhodol, že s ohľadom na potrebu ochrany spotrebiteľa a naplnenie čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, ktorý predstavuje kogentné pravidlo európskeho práva, súd nemá aplikovať a prihliadnuť na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami zavedenej Smernicou Rady 93/13/EHS.

27) Z uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vo zvyšujúcej napadnutej časti, ako aj vo výroku o náhrade trov konania, potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1, 2 CSP).

28) Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný, žalovanej preukázateľné trovy v súvislosti s odvolacím konaním nevznikli. Preto odvolací súd pri aplikácii ust. Čl.16 Nariadenia i ustanovenia § 396 ods. 1, § 255 ods.1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania stranám nepriznal.

29) Uvedené rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, posledná veta CSP, § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).